Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

> Retouradres

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

T 070-456 0000
F 070-456 1111

Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid & Milieurisico's
Cluster E

Ons kenmerk
IENW/BSK-2022/77652

Bijlage: (1)
Overzicht met niet ondergebrachte basistaken

Datum 7 april 2022
Betreft Inzet interbestuurlijk toezicht inbreng basistakenpakket

Geacht College,

De Adviescommissie Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH en verder: commissie Van Aartsen) heeft op 4 maart 2021 het rapport "Om de Leefomgeving"[1] opgeleverd. De commissie Van Aartsen geeft aan dat het VTH-stelsel niet goed functioneert. Zij geeft tien aanbevelingen om het VTH-stelsel te versterken. Eén van deze aanbevelingen gaat over het feit dat niet alle gemeenten het wettelijk verplicht in te brengen basistakenpakket hebben ondergebracht bij een omgevingsdienst.

Naar aanleiding van het rapport van de commissie Van Aartsen zijn er twee vervolgonderzoeken uitgevoerd. Dit betreft een kwantitatief onderzoek[2] over de data van de omgevingsdiensten en de stand van zaken van het VTH-stelsel en een juridisch onderzoek[3] naar de mogelijkheden om de aanbevelingen van commissie Van Aartsen op te volgen.

Het kwantitatieve onderzoek bevestigt dat een aantal gemeenten nog altijd niet alle wettelijk verplichte basistaken hebben belegd bij een omgevingsdienst. Een overzicht met de in beeld gebrachte gemeenten is opgenomen in de bijlage. Uit het juridisch onderzoek komt naar voren dat provincies via het interbestuurlijk toezicht kunnen zorgen voor het nakomen door gemeenten van de wettelijke plicht om alle basistaken onder mandaat te laten uitvoeren door een omgevingsdienst. Het niet onder mandaat onderbrengen van het volledige basistakenpakket bij een omgevingsdienst is taakverwaarlozing door de gemeente.

Beide rapporten zijn op 17 september 2021 met de Tweede Kamer gedeeld. Daarnaast is op 13 december 2021 de Kamerbrief versterking VTH-stelsel aan de Eerste en Tweede Kamer[4] gestuurd. Hierin is aangegeven dat de provincie gevraagd zal worden om hun systeemrol in het interbestuurlijk toezicht op te pakken. Met deze brief vraag ik u om deze rol op te pakken.

[1] Kamerstuk 22 343/28 663, nr. 295
[2] Kamerstuk 22 343/28 663, nr. 300
[3] Kamerstuk 22 343/28 663, nr. 300
[4] Kamerstuk 22 343, nr. 311

Door het toepassen van het provinciale interbestuurlijk toezicht zorgt u ervoor dat alle gemeenten alle wettelijk verplichte basistaken in mandaat onderbrengen bij een omgevingsdienst. Ik vraag u daarom mij zo spoedig mogelijk te informeren over:

A. welke gemeenten binnen uw provincie niet alle basistaken hebben ondergebracht bij een omgevingsdienst;
B. om welke taken het gaat;
C. welke acties u gaat inzetten om ervoor te zorgen dat deze taken alsnog worden overgedragen aan een omgevingsdienst.

Ik ontvang graag uiterlijk op 1 juni 2022 uw reactie hierop.

Hierbij vraag ik ook uw aandacht voor de komst voor de Omgevingswet. Het basistakenpakket is opgenomen in het Omgevingsbesluit. Dit is zo beleidsneutraal mogelijk gedaan. Toch zijn er een aantal verschuivingen. Ik werk aan een circulaire over het basistakenpakket om eventuele onduidelijkheden over de taakuitvoering door omgevingsdiensten te voorkomen. Provincies, gemeenten en omgevingsdiensten ontvangen deze circulaire voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Voor de toekomst vraag ik u om het interbestuurlijk toezicht in te zetten wanneer u signalen krijgt dat gemeenten het basistakenpakket niet conform het Omgevingsbesluit hebben ondergebracht bij de omgevingsdiensten. Ik vraag u daarom dit onderwerp mee te nemen in uw programmering vanaf 2023.

Deze brief stuur ik in afschrift aan de griffiers van de gemeenteraden met het verzoek ook de raadsleden te informeren. Dit verzoek is tweeledig. Ten eerste wil ik nogmaals expliciet het belang van het onderbrengen van de gemeentelijke basistaken bij de omgevingsdienst onder de aandacht brengen. Daarnaast zie ik in het kader van horizontale controle op het volledig onderbrengen van het basistakenpakket bij de omgevingsdienst een belangrijke rol voor de gemeenteraad in het huidige VTH-stelsel onder de Wabo, maar ook straks onder de Omgevingswet. Dit kan voorkomen dat provincies genoodzaakt zijn interbestuurlijk toezicht toe te passen. Verder stuur ik deze brief in afschrift aan de voorzitter van Omgevingsdienst NL met het verzoek deze te verspreiden onder de directeuren van omgevingsdiensten. Tot slot stuur ik een afschrift aan het IPO en de VNG.

Hoogachtend,

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

drs. V.L.W.A. Heijnen

Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid & Milieurisico's
Cluster E

Ons kenmerk
IENW/BSK-2022/77652

Bijlage: (1)
Overzicht met niet ondergebrachte basistaken

Bijlage

Overzicht met niet ondergebrachte basistaken op basis van onderzoek "Omgevingsdiensten in beeld" door SPPS/TG dd 1/9/2021 (aangevuld met grondslag). Lijst is door provincies en omgevingsdiensten aangepast.

Provincie Flevoland:
De toets asbest is door een deel van de gemeenten ondergebracht bij de OFGV en voor een deel niet.

Grondslag:
Onder Wabo (Bor): categorie 11 ketenhandhaving van bijlage IV (beschreven in de NvT)
Onder Ow (Ob): categorie 5 van bijlage VI

Provincie Gelderland:
De gemeenten Aalten, Berkelland Lochem, Montferland en Winterswijk (asbesttoezicht niet (volledig) ingebracht)

Grondslag:
Onder Wabo (Bor): categorie 11 (ketenhandhaving) van bijlage IV (beschreven in de NvT)
Onder Ow (Ob): categorie 5 van bijlage VI

Provincie Noord-Holland:
Gemeente Haarlem (bodemtaken niet ondergebracht)

Grondslag:
Onder Wabo (Bor): categorie 9 en 10 van bijlage IV
Onder Ow (Ob): categorie 1 (H3 Bal) van bijlage VI (meer specifiek de mba's is in de paragrafen § 3.2.21, § 3.2.22, § 3.2.23, § 3.2.24, § 3.2.25 en § 3.2.26 van het Bal)

Gemeente Hilversum (volledig afhandelen melding en toezicht type A en B; Hilversum heeft alleen de vergunning plichtige bedrijven overgedragen, ongeveer 80 bedrijven. De OD verzorgt VTH taken alleen voor deze 80 bedrijven.)

Grondslag:
Onder Wabo (Bor): categorie 6 van bijlage IV
Onder Ow (Ob): categorie 1 (H3 Bal) van bijlage VI

De toets asbest is door een deel van de gemeente ondergebracht bij de OFGV en voor een deel niet.

Grondslag:
Onder Wabo (Bor): categorie 11 (ketenhandhaving) van bijlage IV (beschreven in de NvT)
Onder Ow (Ob): categorie 5 van bijlage VI

De basistaken asbest ketenbeheer en besluit lozen buiten inrichting (blbi) zijn nog niet allemaal ondergebracht bij de ODNZKG.

Grondslag:
Onder Wabo (Bor):
- *Asbest - categorie 11 (ketenhandhaving) van bijlage IV (beschreven in de NvT)*
- *Besluit lozen buiten inrichting (blbi) – categorie 10 van bijlage IV*

Onder Ow (Ob):
- *Asbest - categorie 5 van bijlage VI*
- *Besluit lozen buiten inrichting (blbi) – categorie 10 van bijlage IV (lozingen)*

Provincie Noord-Brabant:
Beperkt aantal gemeenten voert de basistaken juridische handhaving en handhaving zelf nog uit en heeft deze dus niet bij een omgevingsdienst ondergebracht. Dit geldt ook voor het vakgebied vergunningen (op dossierniveau).

Grondslag:
Onder Wabo (Bor): artikel 7.1
Onder Ow (Ob): artikel 13.12

Provincie Utrecht
Gemeente Rhenen (Vervolgbeschikking na herstelsanctie Conceptbesluit last onder dwangsom Invordering beschikking Opleggen last onder dwangsom/ bestuursdwang) niet ondergebracht

Grondslag:
Onder Wabo (Bor): artikel 7.1
Onder Ow (Ob): artikel 13.12

Provincie Zuid-Holland:
Gemeente Katwijk (bodemtaken niet ondergebracht)

Grondslag:
Onder Wabo (Bor): categorie 9 en 10 van bijlage IV
Onder Ow (Ob): categorie 1 (H3 Bal) van bijlage VI (meer specifiek de mba's is in de paragrafen § 3.2.21, § 3.2.22, § 3.2.23, § 3.2.24, § 3.2.25 en § 3.2.26 van het Bal)

Daarnaast waren onderstaande taken niet ondergebracht, maar mogelijk wel per 1/1/2022:

Provincie Groningen:
De meldingen Bbk en asbesttaken worden per 1 januari 2022 ingebracht door de gemeenten:
- Groningen (asbest)
- Westerkwartier (asbest)
- Oldambt (asbest en bbk)
- Het Hogeland (asbest en bbk)
- Eemsdelta (asbest)

Per 1 januari 2023 volgen de minder complexe milieutaken"

Provincie Noord-Brabant:
De basistaak beoordelen van een asbestinventarisatierapport is door het merendeel van onze deelnemers dit niet bij de ODZOB inbrengen. Overigens is dit conform het bestuurlijk vastgelegde uitvoeringsbeleid. ODZOB is met deze gemeenten in gesprek om alsnog deze basistaken over te dragen."
Gemeente Boxmeer: beoordelen van een asbestinventarisatierapport

Provincie Utrecht:
Gemeente Nieuwegein (asbesttaken nog niet ondergebracht bij de OD, wel implementatietraject gestart)
Gemeente Utrecht (asbesttaken nog niet ondergebracht bij de OD, wel implementatietraject gestart)

Provincie Zuid-Holland:
Gemeente Rotterdam (asbesttaak, is wel toegezegd per 1-1-2022)
Gemeente Goeree-Overflakkee (asbesttaak, is wel toegezegd per 1-1-2022)